

Piotr Wróblewski

Świętość fundamentem odnowy Kościoła : powszechne powołanie do świętości

---

Łódzkie Studia Teologiczne 24/3, 161-174

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. PIOTR WRÓBLEWSKI

Katolicki Uniwersytet Lubelski

ŚWIĘTOŚĆ FUNDAMENTEM ODNOWY KOŚCIOŁA POWSZECHNE POWOŁANIE DO ŚWIĘTOŚCI

Słowa kluczowe: świętość, Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele, Jan Paweł II, odnowa Kościoła, powszechne powołanie do świętości

1. Wprowadzenie. 2. Powołanie do świętości w Biblii. 3. Nauczanie Soboru Watykańskiego II o powszechnym powołaniu do świętości. 4. Jan Paweł II głosicielem powszechnego powołania do świętości. 5. Podsumowanie: „Nie lękajcie się być świętymi!”

1. WPROWADZENIE

Świętość jest kategorią wykraczającą poza doczesność i przez to trudną do określenia. Jest pojęciem używanym w sensie filozoficznym, teologicznym, etycznym i moralnym, spotykamy ją w różnych religiach. Jest wartością, której nie da się sprowadzić do wartości prawdy, dobra i piękna, ani też do syntezy tych wartości¹. Świętość przyzywa na myśl religię, dlatego też odnosi się przede wszystkim do rzeczywistości nadprzyrodzonej, do Boga. Jest przez to czymś bardzo tajemniczym. Z jednej strony wielce odległa, z drugiej zaś bardzo bliska. A zatem nie da się jednoznacznie powiedzieć, czym jest „świętość”, dlatego że jest to pewna właściwość pierwotna. Można jedynie wskazać na nią, w czym się przejawia, ale nie można wypowiedzieć do końca, czym ona jest².

Pierwotnym źródłem wyjaśniającym, czym jest świętość, jest Biblia. Z Biblii na przestrzeni wieków czerpali Ojcowie i Doktorzy Kościoła oraz rzesze świętych Kościoła, którzy podejmowali tematykę powołania do świętości, sami stając się jej żywymi przykładami i świadkami. W XX w. również Sobór Watykański II zwrócił uwagę na wielką wagę świętości w życiu chrześcijanina. Szczególnym przykładem tego jest V rozdział Konstytucji dogmatycznej o Kościele. Podobnie wiele wezwań do świętości możemy znaleźć w katechezach i homiliach Ojca Świętego Jan Paweł II. Kościół od samego początku podejmuje tematykę świętości. W tym

¹ Por. F. Blachnicki, *Świętość w świetle filozofii religii*, Lublin 1997, 15.

² Por. R. Guardini, *Przedskole modlitwy*, w: *O Bogu żywym*, Warszawa 1987, 107.

kontekście niniejszy artykuł poświęcony jest świętości, która jest fundamentem odnowy Kościoła³.

2. POWOŁANIE DO ŚWIĘTOŚCI W BIBLIJ

Pismo Święte, które jest słowem Boga samego, jest słowem pełnym miłości, odsłania przed nami istotę świętości Boga, który chce się udzielać innym. W całej historii zbawienia Bóg wzywa człowieka do świętości, nieustannie zaprasza go do pójścia za sobą, za swoim Głosem: „Teraz, jeśli pilnie słuchać będziecie głosu mego i strzec mojego przymierza, będziecie szczególną moją własnością pośród wszystkich narodów, gdyż do Mnie należy cała ziemia. [...] będziecie Mi królestwem kapłanów i ludem świętym” (Wj 19, 5–6). Bóg „jest źródłem wszelkiej świętości” (2 Mch 14, 36). Bóg posyła patriarchów, proroków i królów, aby prowadzili lud do Niego, aby Lud go słuchał, był mu oddany i oddawał Mu cześć. Ten Głos Boga wzywającego swój lud rozbrzmiewa w całym Piśmie Świętym nader wyraźnie. Bóg zaprasza człowieka grzesznego, swój Lud do udziału w swoim życiu, a tym samym w swojej świętości i chwale, by był Jego własnością (por. Pwt 7, 6; Pwt 26, 18).

Bóg stawia siebie jako odniesienie, mówiąc „Ja jestem Pan, wasz Święty” (Iz 43, 15), „Święty Izraela” (Iz 43, 14). Bóg wzywa wszystkich ludzi do świętości, mówiąc: „Bądźcie świętymi, bo Ja jestem święty” (Kpł 19, 2). Bóg zaprasza do świętości człowieka, ponieważ nie poprzestaje na spotkaniu i wyzwoleniu go z niewoli, lecz pragnie przekazać mu również swoją świętość⁴. W Starym Testamencie tylko Bóg jest Święty, a wszystkie rzeczy są święte o tyle, o ile uczestniczą w świętości Boga. Ten Bóg pragnie dzielić się swoją świętością, którą pierwotnie obdarzył człowieka, teraz chce ją w nim odnawiać. Bóg wzywa do świętości szczególnie tych których posyła do swojego Ludu, ale również cały Lud do pójścia za sobą, do życia jak On.

Bóg w sposób szczególny wzywa do świętości poprzez swojego syna Jezusa Chrystusa, w którym chrześcijanie zostali uświęceni i powołani do świętości w Kościele (por. 1 Kor 1, 1–2). Kościół jest święty w swych założeniach, środkach i celu⁵, dlatego też „to uczestnictwo w świętości Kościoła [...] znajduje swój wyraz w etycznym i osobistym dążeniu do świętości”⁶. Tak więc ze względu na tę zdolność i powołanie do świętości wszyscy członkowie Kościoła są równi (por. Ga 3, 28).

To powołanie i przeznaczenie wszystkich ludzi do świętości opiera się na wyraźnym wezwaniu Jezusa Chrystusa: „Bądźcie więc wy tedy doskonali, jak i Ojciec

³ Por. P. Wróblewski, *Dążenie do świętości jako najważniejszego celu życia chrześcijańskiego w nauczaniu Jana Pawła II*, Warszawa 2007 [mps Biblioteka UKSW], 6–7 i 32–43.

⁴ Por. Br. John z Taizé, *Przygoda ze świętością*. Podstawy biblijne i dzisiejsze perspektywy, Poznań 1999, 53.

⁵ Por. B. Przybylski, *Powołanie do świętości*, w: *Wprowadzenie do zagadnień teologicznych. Dogmatyka*, Poznań 1969, 584–585.

⁶ Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości*, w: *Katechezy Ojca Świętego Jana Pawła II. Kościół*, Kraków–Ząbki 1999, 313–316, nr 1.

wasz niebieski doskonały jest” (Mt 5, 48). Jezus Chrystus przejął to wezwanie do świętości, które kierował Bóg do swojego Ludu w Starym Testamencie (por. Kpł 19, 2) i głosił je słowem oraz przykładem swego życia mesjańskiego. W Kazaniu na górze pozostawił Kościołowi kodeks chrześcijańskiej świętości. W tym Kazaniu wzywa swoich wyznawców do doskonałości na wzór Boga samego (por. Mt 5, 1–12)⁷. Jezus przedstawił swoisty program świętości w Kazaniu na górze, w ośmiu błogosławieństwach, w których zaprasza do pójścia za sobą, cichym, miłosiernym, pokornym, sprawiedliwym, czyniącym pokój, prześladowanym.

W związku z tym warto przypomnieć, iż „Pan Jezus, Boski Nauczyciel i Wzór wszelkiej doskonałości, głosił uczniom swoim jakiegokolwiek stanu – wszystkim razem i każdemu z osobna – świętość życia, której sam jest sprawcą i dokonawcą”⁸. Chrystus wzywał swoich uczniów, by byli święci (doskonali) jak Ojciec niebieski. To wezwanie obejmuje nie tylko Apostołów, ale także wszystkich chrześcijan odkupionych krwią Syna Bożego.

Jezus Chrystus „nie domaga się świętości od ograniczonej grupy uczniów, którzy wszędzie Mu towarzyszyli, ale od każdego człowieka, który do Niego się zbliżył, od tłumów, wśród których były matki, robotnicy najemni, rzemieślnicy powracający z pracy, dzieci, celnicy, żebracy, chorzy... Pan wzywa każdego do naśladowania Go, bez względu na pozycję społeczną, rasę czy sytuację materialną”⁹. Ponadto grzesznicy „celnicy i nierządnicze”, zostali powołani do świętości, jak stwierdza sam Chrystus w Ewangelii (por. Mt 21, 31). Wielokrotnie Jezus mówi „Pójdźcie za Mną” (Mt 4, 19), zapraszając do naśladowania siebie (por. Mt 16, 24), do pełnienia woli Ojca, do pójścia Jego śladami (por. Mt 8, 22). Poza tym w Nowym Testamencie czytamy wielokrotnie u św. Pawła Apostoła o postępowaniu według woli Bożej, o miłości, która jest największa, a która jest istotą świętości, o odrzuceniu wszystkiego, co nie jest Bogiem, o życiu w Chrystusie, „Bóg bowiem nie powołał nas do nieczystości, ale do świętości” (Tm 4, 7) i wołą Bożą jest nasze uświęcenie (por. 1 Tes 4, 3).

3. NAUCZANIE SOBÓRU WATYKAŃSKIEGO II O Powszechnym Powołaniu do Świętości

Przez wiele wieków wśród ogółu chrześcijan, istniał pogląd że do świętości są powołani jedynie zakonnicy, zakonnice i księża. Przyjmowano, że stanami doskonałości są: biskupstwo jako stan doskonałości osiągniętej oraz życie zakonne jako stan doskonałości osiąganey¹⁰. Dlatego wiernym świeckim nie stawiano zbyt wysokich wymagań. Mieli jedynie troszczyć się o zbawienie, czyli co najwyżej unikać grzechów śmiertelnych. Do zmiany tego poglądu przyczynił się św. Franciszek Salezy,

⁷ Por. Jan Paweł II, *Jezus Chrystus przekazuje Kościołowi dziedzictwo świętości* (23 VII 1988), w: *Wierzę w Jezusa Chrystusa Odkupiciela*, Città del Vaticano 1989, 443–448, nr 4.

⁸ Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium* (dalej: KK), nr 40.

⁹ F.F. Carvajal, *Rozmowy z Bogiem. Medytacje na każdy dzień*, t. 3, Ząbki 1998, 697.

¹⁰ Por. W. Słomka, *Świecka droga świętości*, w: *Drogi świętości*, red. W. Słomka, Lublin 1980, 67.

który postulował dążenie do świętości wszystkich stanów¹¹. Jednakże prawda o powszechnym powołaniu do świętości doczekała się głębszego przedstawienia i uznania w teologii oraz Kościele dopiero na Soborze Watykańskim II, który poświęcił temu zagadnieniu cały V rozdział Konstytucji dogmatycznej o Kościele¹². Rozdział ten jest nazywany wielką kartą świętości, i w związku z tym Sobór określono jako „sobór świętości”¹³.

Ojcowie Soboru, nauczając o świętości, odróżniają świętość ontologiczną – samego Boga – od świętości moralnej, do której winien dążyć każdy człowiek¹⁴. Zdaniem Jana Pawła II myśl Soboru o świętości należy rozumieć w dwojakim znaczeniu. Po pierwsze, jest ona przede wszystkim przymiotem Boga, «który jest źródłem i wzorem wszelkiej świętości»¹⁵. Jego świętość ma charakter ontologiczny. Święty jest Kościół z racji pochodzenia i dzięki męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa oraz działaniu uświęcającemu Ducha Świętego. Natomiast drugie znaczenie świętości jest związane z życiem moralnym człowieka (por. NMI 31)¹⁶.

Sobór Watykański II, gdy naucza o powszechnym powołaniu do świętości, ma na uwadze przede wszystkim świętość moralną, która jest zupełnie innym rodzajem życia niż to, na jakie człowiek może prowadzić o własnych siłach. Być powołanym do świętości, to być powołanym do życia, które jest w pewnym stopniu udziałem w życiu samego Boga. Pojęcie „świętość” nie zawiera treści jednoznacznej, ale analogiczną do świętości Boga¹⁷.

Sobór, akcentując powszechne powołanie do świętości, odnosi się do Boga jako wzoru, przyczyny i ostatecznej racji jakiegokolwiek świętości. Uniwersalność powołania do świętości widzi więc w prawdzie o świętości Bożej, o świętości Chrystusa oraz o świętości Kościoła¹⁸. Jedynie Bóg jest święty sam w sobie i działaniu, stąd też On jest źródłem świętości stworzeń, które uświęca związek z Nim¹⁹. Zatem świętość najpierw przynależy do Boga, jest Jego atrybutem, a następnie jest darem, którego udziela człowiekowi Bóg w Chrystusie, mocą Ducha Świętego Uświęciciela. Kościół jest święty, ponieważ jest Ciałem Mistycznym Chrystusa, posiada sakramenty i inne środki uświęcenia oraz zachowuje nienaruszony depozyt wiary²⁰.

Sobór Watykański II ukazuje w V rozdziale Konstytucji o Kościele *Lumen gentium*, że ta świętość ontyczna jako dar i zadanie stanowi podstawę powszechnego powo-

¹¹ Por. J. Pryszmont, *Święci a życie chrześcijańskie*, w: W. Nigg, *O wielkich świętych inaczej*, Poznań 1980, 5–17.

¹² Por. KK, nr 39–42.

¹³ Por. W. Słomka, *Świecka droga...*, dz.cyt., 6; J.W. Gogola, *Teologia komunii z Bogiem*, Kraków 2003, 87.

¹⁴ Por. Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele (dalej: DB), nr 15.

¹⁵ Z. Pawlak, *Świętość*, w: *Katolicyzm A-Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1999, 364–365.

¹⁶ Por. T. Zadykiewicz, *Świętość*, w: *Jan Paweł II – Encyklopedia Nauczania Moralnego*, red. J. Nagórny, K. Jeżyna, Radom 2005, 527.

¹⁷ Por. S. Filipek, *Specyfika powołania zakonnego na tle powołania ogólnochrześcijańskiego*, w: *Z eklezjologii Soboru Watykańskiego II*, red. L. Balter, Warszawa 1983, 122.

¹⁸ Por. J.W. Gogola, *Teologia komunii z Bogiem...*, dz.cyt., 90.

¹⁹ Por. tamże.

²⁰ Por. tamże, 91.

łania do świętości moralno-duchowej (teologalno-moralnej). Sobór przypomina, że wszyscy powinni zachowywać w życiu i urzeczywistniać tę świętość, którą otrzymali jako dar Boży²¹.

Sobór, prezentując naukę o powszechnym powołaniu do świętości, pisze, że „wszyscy chrześcijanie jakiegokolwiek stanu i zawodu powołani są do pełni życia chrześcijańskiego oraz doskonałej miłości”²². Celem dążenia do świętości jest Bóg. Dlatego też świętość jest celem każdego chrześcijanina (człowieka)²³. Według nauczania Soboru każdy ochrzczony, stający się chrześcijaninem, powinien realizować swoje powołanie do świętości. Dlatego nie może zadowalać się przeciętnym życiem chrześcijańskim, może nawet przyjmując sakramenty, modląc się, aby tylko uniknąć grzechów, ratować swoje życie, by nie pójść do piekła. Każdy zanurzony przez chrzest w Chrystusa, odrodzony w Duchu, jest powołany do zjednoczenia z Bogiem, a tym samym do świętości, by żył dla świętości, dążył do niej²⁴.

W świetle Jezusowego wezwania do świętości lepiej można zrozumieć nauczanie soborowe dotyczące powszechnego powołania do świętości w Kościele. Sobór naucza, że wszyscy, w każdej sytuacji, miejscu, stanie i właściwej sobie drodze powołani są do świętości doskonałej, jak i sam Ojciec doskonały jest²⁵. Zatem Sobór powtarza wezwanie Jezusa Chrystusa, dodając jednocześnie wezwanie bardziej uszczegółowione, że „wszyscy w Kościele niezależnie od tego, czy należą do hierarchii, czy są przedmiotem jej pasterskiego posługiwania, powołani są do świętości, zgodnie ze słowami Apostoła: Albowiem wołą Bożą jest wasze uświęcenie (1 Tes 4, 3, por. Ef 1, 4)”²⁶.

Powołanie do świętości odnosi się zatem do wszystkich bez względu na to, kim są i co robią. Nadto Sobór zaznacza, że świętość chrześcijan płynie ze świętości Kościoła oraz wyraża ją. Owa świętość „rozmaicie wyraża się u poszczególnych ludzi, którzy we właściwym sobie stanie życia dążą do doskonałej miłości, będąc zbudowaniem dla innych”²⁷. Jednocześnie, jak zaznacza Konstytucja, przejawia się ona w rozmaitych rodzajach życia i powinnościach. Tę samą świętość realizują wszyscy, którymi kieruje Duch Boży i którzy oddają część Ojcu oraz podążają za Chrystusem ubogim, pokornym i dźwigającym krzyż, aby zasłużyć na uczestnictwo w Jego chwale. Każdy według otrzymanych darów i zadań²⁸.

Sobór Watykański II zwraca się do wszystkich w imieniu Chrystusa z wezwaniem, aby każdy według swego stanu dążył do świętości²⁹. Wołanie o świętość kieruje

²¹ Por. KK, nr 39–40.

²² KK, nr 40.

²³ Por. J. Sudbrack, *Świętość i mistyka*, w: *Leksykon mistyki*, red. R. Dinzelbacher, Warszawa 2002, 308.

²⁴ Por. W. Wermter, *Szkola świętości. Wybrane tematy*, Częstochowa 2001, 10.

²⁵ Por. KK, nr 11.

²⁶ KK, nr 39.

²⁷ KK, nr 39. Por. Jan Paweł II, *Jezus Chrystus przekazuje Kościołowi dziedzictwo świętości*, dz.cyt., nr 6.

²⁸ Por. KK, nr 41.

²⁹ Por. tamże, nr 41.

Sobór do biskupów, którzy „winni przykładem swego życia wspierać tych, których są przełożonymi”³⁰, a „mając odpowiadać za dusze poddanych, niech w modlitwie, w naukach i we wszelkich uczynkach miłości troszczą się o nich”³¹. Biskupi jako ci, którzy mają zadanie doskonalenia, winni przyczyniać się do wzmożenia świętości swego kleru, zakonników i świeckich według właściwego im powołania³², „świadomi wszakże tego, że są zobowiązani dawać przykład świętości przez miłość, pokorę i prostotę życia”³³. Ponadto biskupi „winni czynem i przykładem przyczyniać się do wzmożenia świętości kleru, zakonników i świeckich”³⁴.

W dalszej kolejności Sobór wzywa do świętości prezbiterów, aby na podobieństwo stanu biskupów wzrastali „poprzez codzienne sprawowanie swej powinności w miłości Boga i bliźniego”, a „apostolskie troski, utrapienia i niebezpieczeństwa nie powinny im być przeszkodą w uświęcaniu się, ale raczej dzięki nim mają wznosić się na wyższy stopień świętości”³⁵. Odnośnie do kapłanów Adhortacja apostolska *Pastores dabo vobis* Jana Pawła II komentuje, że „dokument soborowy mówi także o «szczególnym» powołaniu do świętości, czyli o powołaniu, które wynika z sakramentu kapłaństwa jako specyficznego sakramentu znamionującego kapłana, a zatem na mocy nowej konsekracji Bogu za pośrednictwem święceń”³⁶. Sobór „zachęca usilnie wszystkich kapłanów, by zdążali do coraz wyższej świętości”, gdyż „świętość prezbiterów wiele wnosi do owocnego wypełniania ich posługi”³⁷. Nauczanie soborowe zawiera zachętę do wszystkich kapłanów, aby, używając środków uświęcenia zalecanych przez Kościół, dążyli do coraz wyższej świętości w swoim życiu, a przez to stawali się coraz lepszymi narzędziami i sługami całego Ludu Bożego³⁸.

Dekret o posłudze i życiu kapłanów podkreśla, że prezbiterzy „osiągną świętość w sposób im właściwy, wypełniając szczerze i niestrudzenie swe zadania w Duchu Chrystusowym”³⁹. Prezbiterzy w sposób naturalny są pomocnikami biskupów w posłudze i obowiązku nauczania, uświęcania oraz rządzenia⁴⁰. Uczestniczą również w potrójnym urzędzie, proroka, kapłana i króla, które należą jednocześnie do posłannictwa całego Kościoła, dlatego też świętość prezbiterów ma odpowiadać trzem wyżej wymienionym funkcjom⁴¹. O tym specyficznym powołaniu do świętości Kodeks Prawa Kanonicznego naucza, iż „duchowni w swoim życiu z szczególnej racji obowiązani są dążyć do świętości”⁴².

---

³⁰ KK, nr 26.

³¹ KK, nr 27.

³² Por. KK, nr 44–45.

³³ DB, nr 15.

³⁴ Tamże.

³⁵ KK, nr 41.

³⁶ *Pastores dabo vobis* (dalej: PDV), nr 20.

³⁷ Por. DB, nr 12.

³⁸ Por. tamże.

³⁹ DB, nr 13.

⁴⁰ DB, nr 7.

⁴¹ DB, nr 13–14.

⁴² KPK, kan. 276 § 1.

Konstytucja *Lumen gentium* wskazuje również na to, że powołani do świętości są również ci, którzy spełniają posługi na niższym stopniu święceń, a więc przede wszystkim diakoni, którzy służąc misterium Chrystusa i Kościoła, którzy powinni zachować swoje życie w czystości, wolności od wszelkiego grzechu, podobać się Bogu i starać się o wszelkie dobro wobec ludzi (por. Tm 3, 8–10 i 12–13)⁴³.

Sobór wspomina następnie o drodze i powołaniu do świętości kleryków, którzy pragną zostać sługami Chrystusa⁴⁴, którzy „winni umysły swoje i serca dostosować do tak zaszczytnego wybrania, wytrwali w modlitwie, pałający miłością, myślący o tym tylko, co jest prawdziwe, sprawiedliwe i co przynosi dobrą sławę, wszystko do końca czyniący ku chwale i czci Bożej”⁴⁵.

Kolejną grupę, którą wzywa Sobór do realizowania świętości w swoim życiu są ludzie świeccy wybrani przez Boga, których biskup powołuje do całkowitego poświęcenia się działalności apostołskiej, a którzy z wielkim pożytkiem pracują na roli Pańskiej⁴⁶. Według Soboru wszyscy wyznawcy Chrystusa, także i świeccy, powołani są do świętości⁴⁷, do „pełni życia chrześcijańskiego oraz doskonałej miłości”⁴⁸. Ojcowie Soboru ukazują wielką wagę wiernych świeckich, przyznając im należyte miejsce w Ciele Mistycznym Chrystusa⁴⁹.

Tak więc ludzie świeccy odnowieni w Chrystusie, usynowieni przez Jego mękę, mający łaskę synów, wspólną godność, mają również wspólne powołanie do doskonałości i apostołstwa, nie różnią się od innych członków Ciała mistycznego. W Chrystusie wszyscy stanowią jedno i mają jedno powołanie choć realizowane na różnych drogach i w rozmaity sposób⁵⁰. Poza tym wierni świeccy „zgrupowani w Ludzie Bożym i ustanowieni w jednym Ciele Chrystusa pod jedną Głową, kimkolwiek są, powołani są do tego, aby jako żywe członki [...] przyczyniali się do wzrostu Kościoła i do jego ustawicznego uświęcania”⁵¹.

Sobór Watykański II naucza, że powszechne powołanie do świętości jest skierowane również do małżonków i rodziców chrześcijańskich – określone w sakramencie małżeństwa zostaje przełożone na konkretny język rzeczywistości życia małżeńskiego i rodzinnego⁵². Dlatego też bardziej bezpośrednio analizuje drogę świętości osób żyjących w małżeństwie: „Małżonkowie zaś i rodzice chrześcijańscy powinni, idąc własną drogą, przez całe życie podtrzymywać się wzajemnie w łasce z pomocą wiernej miłości, a przyjmowanemu z miłości od Boga potomstwu wpajać chrześcijańskie zasady i ewangeliczne cnoty. W ten sposób bowiem dają wszystkim przykład niestrudzonej i szlachetnej miłości [...]”⁵³. Mówi też, że małżonkowie we wspólny-

⁴³ Por. KK, nr 41.

⁴⁴ Por. Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości*, dz.cyt., nr 5.

⁴⁵ KK, nr 41.

⁴⁶ Por. KK, nr 41.

⁴⁷ Por. Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości*, dz.cyt., nr 4.

⁴⁸ KK, nr 40.

⁴⁹ Por. KK, nr 30–33.

⁵⁰ Por. KK, nr 32.

⁵¹ KK, nr 33.

⁵² Por. KK, nr 41.

⁵³ Tamże.

ciu małżeńskim oraz rodzeniu i wychowywaniu potomstwa wspomagają się wzajemnie w osiągnięciu świętości⁵⁴, a „przez miłość, wielkoduszną płodność, jedność i wierność, bądź też przez pełne miłości współdziałanie wszystkich jej członków”⁵⁵ winni spełniać apostołskie posłannictwo. Sobór w Konstytucji duszpasterskiej o Kościele Sobór naucza, iż rodzice w wychowaniu winni świecić dzieciom i domownikom przykładem życia i modlitwy⁵⁶, ponieważ przez świętość mają być świadkami i współpracownikami Kościoła⁵⁷.

Sobór mówi, że „w różnych rodzajach życia i powinnościach według jednej świętości żyją wszyscy, którymi kieruje Duch Boży”⁵⁸. Tym samym zachęca do świętości ludzi nie związanych małżeństwem, osoby żyjące samotnie – czy to w rezultacie świadomego wyboru, czy też szczególnych wydarzeń i okoliczności: a więc ludzi stanu wolnego, wdowców, czy też żyjących w separacji i oddaleniu⁵⁹. To Boże wezwanie do świętości obejmuje wszystkich, także wdowy i wdowców, którzy na swój sposób dają przykład niestrudzonej i szlachetnej miłości. Ponadto Sobór podkreśla, iż stan wdowieństwa w niemałym stopniu może przyczynić się do świętości i pracy w Kościele⁶⁰.

Poza tymi stanami życia Sobór zachęca robotników wykonujących ciężką pracę, aby poprzez dzieła ludzkie doskonalili samych siebie i naśladowali Chrystusa, który pracował jako rzemieślnik. Mają naśladować Go przede wszystkim w czynnej miłości, dążąc w ten sposób do świętości. Szczególną szansę osiągnięcia świętości widzi Sobór w życiu ludzi ubogich, słabych, chorych, nieszczęśliwych, gdyż cierpienie jednoczy ich z Chrystusem cierpiącym dla zbawienia świata⁶¹.

Na Soborze Watykańskim II Kościół osobno zajął się zagadnieniem realizacji świętości w życiu zakonnym. Pomimo to, iż wszyscy wierni, członkowie Ludu Bożego są powołani do świętości, Sobór naucza, że stan zakonny jest szczególnym objawieniem świętości Kościoła⁶². Stan zakonny, choć nie przynależy do hierarchicznej struktury Kościoła, nie jest też czymś pośrednim między stanem duchownym i świeckim, należy jednak nienaruszalnie do życia i świętości Kościoła⁶³.

---

⁵⁴ Por. KK, nr 11.

⁵⁵ Konstytucja o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* (dalej: KDK), nr 48.

⁵⁶ Por. tamże.

⁵⁷ Por. KK, nr 41.

⁵⁸ Tamże.

⁵⁹ Por. Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości*, dz.cyt., nr 5.

⁶⁰ Por. KK, nr 41; KDK, nr 48.

⁶¹ Por. KK, nr 41.

⁶² Por. KK, nr 43; zob. Jan Paweł II, *List apostołski „motu proprio” Misericordia Dei o niektórych aspektach sprawowania sakramentu pokuty* (7.04.2002), nr 6.

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/motu/misericordia_dei_07042002.html [dostęp 10.11.2015].

⁶³ Por. KK, nr 43–44.

4. JAN PAWEŁ II GŁOSICIELEM POWSZECHNEGO POWOŁANIA DO ŚWIĘTOŚCI

Święty Jan Paweł II wielokrotnie w swoim nauczaniu przypominał o powszechnym powołaniu każdego człowieka ochrzczonego do świętości. W Katechizmie Kościoła Katolickiego zaznacza się, że wszyscy chrześcijanie przez chrzest zostają wyzwoleni od grzechu i odrodzeni jako synowie Boży, stają się członkami Chrystusa oraz zostają wszczępieni w Kościół i stają się uczestnikami jego posłania⁶⁴, gdyż wierzący stają się dziećmi Bożymi i uczestnikami Bożej natury, a przez to rzeczywistość święci, więc powinni zachowywać w życiu i w pełni urzeczywistniać świętość, którą otrzymali z daru Bożego⁶⁵. Świętość jako taka jest darem Boga. Jest ona uczestnictwem w świętości, w życiu samego Boga i świadectwem Jego przemieniającej łaski. Jan Paweł II naucza, że to uczestnictwo w świętości samego Boga, które bierze swój początek w sakramentach świętych i w życiu wiary, jest powołaniem wszystkich, a nie przywilejem tylko niektórych⁶⁶.

Ponadto przypomina, iż ze świętości ontologicznej wypływa powinność dążenia do świętości moralnej⁶⁷, którą papież określa jako wysoką miarę zwyczajnego życia chrześcijańskiego⁶⁸. Ojciec Święty Jan Paweł II stwierdza, że „wszyscy powinni dążyć do świętości, ponieważ noszą już w sobie jej zarodek; powinni rozwijać tę świętość, która została im udzielona”⁶⁹. Naucza, że świętość w znaczeniu moralnym jest upodobnianiem się nieustannym człowiekowi do Boga, niejako sakralizacją, oddaniem Bogu tego, co jest ludzkie oraz ponownym odkrywaniem sensu i celu życia poprzez wybory moralne⁷⁰.

Ojciec Święty w jednej ze swoich katechez mówi, że „chrześcijańska świętość zakorzeniona jest w przynależności do Chrystusa przez wiarę i chrzest. Ten sakrament leży u źródeł eklezjalnej komunii świętości. [...] W to uczestnictwo w życiu Chrystusowym przez chrzest wszczępiąca jest świętość ontologiczna, eklezjologiczna oraz etyczna każdego wierzącego, czy to duchownego, czy świeckiego”⁷¹. Człowiek, stworzony na obraz i podobieństwo Boga, ma nowy poziom uczestnictwa w świętości Bożej, który osiąga w wyniku zbawczego dzieła Jezusa Chrystusa oraz daru Ducha Świętego. Jest on bowiem powołany do świadomego i wolnego przyjęcia oraz rozwoju daru świętości zarówno w wymiarze ontologicznym, jak i moralnym⁷².

Jan Paweł II w odniesieniu do powszechności powołania do świętości mówi, że obejmuje ono zarówno duchownych, jak i świeckich, osoby żyjące w małżeń-

⁶⁴ Por. *Katechizm Kościoła Katolickiego* (dalej: KKK), nr 1213.

⁶⁵ Por. KK, nr 40; J.R. Bar, *Drogą rad ewangelicznych. Wprowadzenie do życia zakonnego*, Warszawa 1978, 32.

⁶⁶ Por. T. Zadykiewicz, *Świętość...*, art.cyt., 527.

⁶⁷ Por. Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości...*, dz.cyt., nr 3.

⁶⁸ Por. NMI, nr 31; T. Zadykiewicz, *Świętość...*, art.cyt., 527.

⁶⁹ Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości...*, dz.cyt., nr 3.

⁷⁰ Por. T. Zadykiewicz, *Świętość...*, art.cyt., 527.

⁷¹ Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości...*, dz.cyt., nr 2.

⁷² Por. W. Słomka, *Świętość*, w: *Leksykon duchowości katolickiej*, red. M. Chmielewski, Lublin–Kraków 2002, 868.

stwie i ludzi samotnych, także i tych, którzy posiadają i użytkują własne dobra, zajmują się sprawami doczesnymi, wykonują określone zawody, pełnią swoje misje i oddają się różnym zajęciom – chociażby działalności politycznej, gospodarczej, prawodawczej czy społecznej⁷³. Papież mówi, że kapłani mają szczególny obowiązek dążenia do świętości, aby byli „sługami świętości” wobec ludzi powierzonych ich duszpasterskiej trosce⁷⁴.

W dzisiejszym świecie, naznaczonym złem, zepsuciem, pełnym różnorodnych zagrożeń, trzeba odnowić i przypomnieć o powołaniu do świętości, aby wierni zapragnęli na nowo być świętymi i aby byli „solą ziemi i światłem dla świata” (por. Mt 5, 13–16). Wzywał do tego Ojciec Święty Jan Paweł II w Starym Sączu: „Potrzeba odwagi, aby nie stawiać pod korcem światła swej wiary. Potrzeba, aby w sercach ludzi wierzących zagościło to pragnienie świętości, które kształtuje nie tylko prywatne życie, ale wpływa na kształt całych społeczności. [...] Trwajcie mocno przy Chrystusie, aby On trwał w was. Nie pozwólcie, aby w waszych sercach, w sercach ojców i matek, synów i córek zgasło światło Jego świętości. Niech blask tego światła kształtuje przyszłe pokolenia świętych, na chwałę imienia Bożego. Nie lękajcie się chcieć świętości! Nie lękajcie się być świętymi! Uczynicie kończący się wiek i nowe tysiąclecie erą ludzi świętych!”⁷⁵.

Ojciec Święty pisał również w swoich listach o tym, że „trzeba rozbudzić w każdym wierzącym prawdziwą tęsknotę za świętością, mocne pragnienie nawrócenia i osobistej odnowy w klimacie coraz żarliwszej modlitwy i solidarności z bliźnimi, zwłaszcza z tymi najbardziej potrzebującymi”⁷⁶. Owa tęsknota za świętością, to pragnienie bycia świętym jest tym, co złożył w człowieku Bóg, to pragnienie czegoś więcej. Człowiek jednak jest na tyle grzeszny, że to pragnienie jest w nim bardzo słabe i chętniej przerzuca je na osoby Bogu poświęcone, na duchowieństwo, dlatego święty Jan Paweł II wzywał wszystkich chrześcijan, szczególnie młodych: „Nie lękajcie się być świętymi trzeciego tysiąclecia!”⁷⁷. Świętość bowiem jest możliwa dla każdego. Bóg wzywa wszystkich ochrzczonych, aby dążyli do świętości, do której każdy jest powołany.

W Posynodalnej adhortacji *Christifideles laici* Ojciec Święty Jan Paweł II naucza, że wszyscy ochrzczeni, którzy należą do Kościoła, otrzymali powszechne powołanie do świętości, a jednocześnie w nim współuczestniczą. Tym powołaniem na takim samym prawach oraz na równi z wszystkimi członkami Kościoła są objęci również wierni świeccy. Jest to wezwanie, które Ojciec w Jezusie Chrystusie i przez Ducha Świętego kieruje do każdego z nich, dlatego jest ono pierwszym i podstawowym po-

---

⁷³ Por. Jan Paweł II, *Nie lękajcie się być świętymi. Homilia podczas Mszy św. i kanonizacji bł. Kingi* (Stary Sącz, 16.06.1999), L'Osservatore Romano (wydanie polskie) 20 (1999), nr 8, 107–109; T. Zadykiewicz, *Świętość*, art.cyt., 527–528.

⁷⁴ Por. Jan Paweł II, *Znaczenie kobiety w życiu kapłana* (25 III 1995), w: *Listy Ojca Świętego Jana Pawła II do wszystkich kapłanów Kościoła na Wielki Czwartek (1979–1997)*, Kraków 1998, 215–228, nr 8.

⁷⁵ Jan Paweł II, *Nie lękajcie się...*, art.cyt., 107–109.

⁷⁶ Jan Paweł II, *List apostolski „Orientale Lumen”* (2 V 1995), L'Osservatore Romano (wyd. polskie) 16 (1995), nr 6, 32–44.

⁷⁷ Jan Paweł II, *Nie lękajcie się...*, art.cyt., 107–109.

wołaniem chrześcijanina⁷⁸. Adhortacja powtarza niejako myśl Konstytucji o Kościele mówiąc, że to powołanie świeckich polega na życiu według Ducha, w tej rzeczywistości doczesnej, w którą są włączeni, gdzie też uczestniczą w działalności ziemskiej⁷⁹.

Poza tym Ojciec Święty Jan Paweł II naucza, że również życie małżeńskie jest jedną z dróg prowadzących do świętości⁸⁰. Zaznacza, że to z woli i według woli Boga małżonkowie powołani są do świętości w codzienności. To powołanie realizują odpowiadając na przykazania Boga, który ożywia ich swoją łaską, dającą zaufanie Bogu i własnej woli⁸¹.

Papież Jan Paweł II pisze, że program świętości, który zostawił Chrystus, skierowany zarówno do mężczyzn, jak i kobiet, które także szły za Nim (por. Łk 8, 1–3), wyraża się w sposób szczególny w radach ewangelicznych⁸². „Rady ewangeliczne dotyczące poświęconej Bogu czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, zakorzenione w słowie i przykładzie Chrystusa są darem Boga dla Kościoła, który je zachowuje dzięki łasce Pana⁸³. Papież Jan Paweł II naucza, że „Kościół zawsze postrzegał profesję rad ewangelicznych jako uprzywilejowaną drogę do świętości. Już same określenia, którymi ją opisuje – szkoła służby Panu, szkoła miłości i świętości, droga lub stan doskonałości – wskazują zarówno na skuteczność i bogactwo środków właściwych tej formy życia ewangelicznego, jak i na szczególnie wysiłek tych, którzy je podejmują. Nie jest dziełem przypadku, że w ciągu stuleci bardzo wiele osób konsekrowanych pozostawiło wymowne świadectwa świętości i wyróżniło się ofiarnością w realizacji szczególnie trudnych dzieł na polu ewangelizacji i służby”⁸⁴.

W orędziu papieskim wskazówki na temat świętości znajdują duchowni i świeccy, ludzie pracy, kultury i sportu. Wszyscy oni powinni dążyć do świętości, ponieważ noszą w sobie jej zarodek⁸⁵, a „wraz z chrztem każdy chrześcijanin jest powołany do świętości”⁸⁶. Różne są jednak drogi prowadzące do świętości, i nawet jeśli nie wszyscy zdążają do niej tą samą drogą w Kościele, to jednak wszyscy powołani są do świętości mając udział w jednej wierze, którą otrzymaliśmy dzięki sprawiedliwości Pańskiej (por. 2 P 1, 1)⁸⁷; „Bóg bowiem nie powołał nas do nieczystości, ale do świętości” (Tm 4, 7).

Także następca Ojca Świętego Jana Pawła II, papież Benedykt XVI podczas przemówienia do biskupów, którzy uczestniczyli w Soborze Watykańskim II przypominał prawdę o powszechnym powołaniu do świętości każdego ochrzczonego,

---

⁷⁸ Por. *Christifideles laici*, adhortacja posynodalna Jana Pawła II o powołaniu i misji świeckich w Kościele i świecie (dalej: ChL), nr 16.

⁷⁹ Por. KK, nr 17.

⁸⁰ Por. Jan Paweł II, *Apostolstwo małżonków i rodziców*, w: *Katechezy Ojca Świętego Jana Pawła II. Kościół*, Kraków-Ząbki 1999, 374–377, nr 1.

⁸¹ Por. *Familiaris Consortio*, adhortacja apostołska Jana Pawła II (dalej: FC), nr 34.

⁸² Por. Jan Paweł II, *Jezus Chrystus przekazuje...*, dz.cyt., nr 7.

⁸³ Por. KK, nr 43.

⁸⁴ *Vita consecrata* (dalej: VC), nr 35.

⁸⁵ Por. T. Zadykowicz, *Świętość*, art.cyt., 528.

⁸⁶ Jan Paweł II, *Niech świętość będzie celem waszych dążeń. Eucharystia i beatyfikacja 27 męczenników oraz Józafaty Michaliny Hordaszewskiej. Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w obrządku wschodnim* (Lwów 27 VI 2001), *L'Osservatore Romano* (wyd. polskie) 22 (2001), nr 9, 33–34.

⁸⁷ Por. KK, nr 32.

w myśl słów św. Pawła Apostoła „wołą Bożą jest wasze uświęcenie” (1 Tes 4, 3) i stwierdził, że „świętość ukazuje prawdziwe oblicze Kościoła, wprowadza odwieczne «dziś» Boga w «dziś» naszego życia, w «dziś» człowieka naszej epoki”⁸⁸. Papież na początku Roku Wiary, wezwał biskupów stwierdzając, że „także dzisiaj rzeczą ważną i zasadniczą jest wnoszenie promienia miłości Bożej w serce i życie każdego człowieka, prowadzenie mężczyzn i kobiet, żyjących we wszystkich miejscach i we wszystkich czasach, do Boga”⁸⁹.

5. PODSUMOWANIE: „NIE LĘKAJCIE SIĘ BYĆ ŚWIĘTYMI!”

Powołanie do świętości ma zatem charakter uniwersalny. Mówi o tym Biblia, cała historia zbawienia, w której Bóg wzywa rozmaite osoby, różnych stanów i w różnym wieku do wypełnienia jakiegoś zadania prowadzącego ich do uświęcenia i świętości. Dał temu wyraz w swoich dokumentach Sobór Watykański II, jak i Ojciec Święty Jan Paweł II. Podkreślając jedną świętość w Kościele akcentuje jednocześnie jej różnorodność wyrazu, ponieważ świętość jako zadanie może być realizowana na wiele sposobów. I jak naucza Sobór „rozmaicie wyraża się ona u poszczególnych ludzi”⁹⁰. Ta różnorodność świętości w Kościele w niczym nie przeszkadza ogólnemu powołaniu do świętości⁹¹.

Kościół, mimo iż ze swej natury jest święty, dzięki świętości Boga, jest również Kościołem grzeszników, którzy są wezwani do nieustannego nawrócenia i są uświęceni w Kościele. Świętość jest zatem fundamentem odnowy Kościoła, ponieważ jest ona dana i zadana Jego członkom.

Świętość, w której uczestniczymy i którą otrzymaliśmy wraz z chrztem jest darem i jednocześnie staje się dla każdego człowieka zadaniem, czyli powołaniem, które trzeba realizować w życiu. Staje się to szczególnie widoczne w Konstytucji *Lumen gentium*, gdzie „świętość staje się zadaniem wszystkich wierzących niezależnie od stanu życia i funkcji pełnionych w społeczeństwie i w Kościele”⁹². Świętość to dar i zadanie⁹³.

Papież Jan Paweł II w orędziu na XXXIX Dzień Modlitw o Powołania wskazuje, że „Świętość! Oto łaska i cel każdego wierzącego”⁹⁴, do którego każdy chrześcijanin jest powołany i do którego winien on dążyć, korzystając ze środków i dróg prowadzących do świętości. W innym miejscu papież wzywa: „Nie lękajcie się

⁸⁸ Benedykt XVI, *Świętość wprowadza odwieczne „dziś” Boga w „dziś” człowieka naszej epoki. Przemówienie Ojca Świętego do biskupów, którzy uczestniczyli w Soborze Watykańskim II* (12 X 2012), www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/przemowienia/rw-biskupi_12102012.html [dostęp 10.11.2015].

⁸⁹ Tamże.

⁹⁰ KK, nr 39.

⁹¹ Por. W. Gogola, *Teologia komunii z Bogiem*, dz.cyt., 92.

⁹² Tamże, 91.

⁹³ Por. tamże, 90.

⁹⁴ Jan Paweł II, *Powołanie do świętości. Orędzie Jana Pawła II na XXXIX Dzień Modlitw o Powołania 2002 r.*, L'Osservatore Romano (wyd. polskie) 23 (2002), nr 2, 9–11.

chcieć świętości! Nie lękajcie się być świętymi! Uczynicie kończący się wiek i nowe tysiąclecie erą ludzi świętych!”⁹⁵.

BIBLIOGRAFIA

- Bar J.R., *Drogą rad ewangelicznych. Wprowadzenie do życia zakonnego*, Warszawa: Wydawnictwo ATK 1978.
- Benedykt XVI, *Świętość wprowadza odwieczne „dziś” Boga w „dziś” człowieka naszej epoki. Przemówienie Ojca Świętego do biskupów, którzy uczestniczyli w Soborze Watykańskim II* (12 X 2012), www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/przemowienia/rw-biskupi_12102012.html
- Błachnicki F., *Świętość w świetle filozofii religii. Studium fenomenologiczne na tle powieści Władysława Jana Grabskiego „W cieniu kolegiaty”*, Lublin: Wydawnictwo Ruchu Światło-Życie 1997.
- Filipek S., *Specyfika powołania zakonnego na tle powołania ogólnochrześcijańskiego*, w: *Z eklezjologii Soboru Watykańskiego II*, red. L. Balter, Warszawa: Wydawnictwo ATK 1983.
- Gogola J.W., *Teologia komunii z Bogiem*, Kraków: Wydawnictwo Karmelitów Bosych 2003.
- Guardini R., *Przedzkołe modlitwy*, w: *O Bogu żywym.*, tłum. A. Dworak, Warszawa: IW PAX 1987.
- Jan Paweł II, *Jezus Chrystus przekazuje Kościołowi dziedzictwo świętości* (23 VII 1988), w: *Wierzę w Jezusa Chrystusa Odkupiciela*, Città del Vaticano 1989, 443–448.
- Jan Paweł II, *List apostolski „Orientale Lumen”* (2 V 1995), *L’Osservatore Romano* (wydanie polskie) 16 (1995), nr 6, 32–44.
- Jan Paweł II, *Powołanie świeckich do świętości*, w: *Katechezy Ojca Świętego Jana Pawła II. Kościół*, Kraków-Ząbki: Apostolicum 1999, 313–316.
- Jan Paweł II, *Apostolstwo małżonków i rodziców*, w: *Katechezy Ojca Świętego Jana Pawła II. Kościół*, Kraków-Ząbki: Apostolicum 1999, 374–377.
- Jan Paweł II, *Nie lękajcie się być świętymi. Homilia podczas Mszy św. i kanonizacji bł. Kingi* (Stary Sącz, 16 VI 1999), *L’Osservatore Romano* (wydanie polskie) 20 (1999), nr 8, 107–109.
- Jan Paweł II, *Niech świętość będzie celem waszych dążeń. Eucharystia i beatyfikacja 27 męczenników oraz Józafaty Michaliny Hordaszewskiej. Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w obrządku wschodnim* (Lwów 27 VI 2001), *L’Osservatore Romano* (wydanie polskie) 22 (2001), nr 9, 33–34.
- Jan Paweł II, *List apostolski „motu proprio” Misericordia Dei o niektórych aspektach sprawowania sakramentu pokuty* (7.04.2002). http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/motu/misericordia_dei_07042002.html.
- Jan Paweł II, *Powołanie do świętości. Orędzie Jana Pawła II na XXXIX Dzień Modlitw o Powołania 2002 r.*, *L’Osservatore Romano* (wydanie polskie) 3 (2002), nr 2, 9–11.
- Br. John z Taizé, *Przygoda ze świętością*. Podstawy biblijne i dzisiejsze perspektywy, Poznań: W Drodze 1999.
- Wróblewski P., *Dążenie do świętości jako najważniejszego celu życia chrześcijańskiego w nauczaniu Jana Pawła II*, Warszawa: UKSW 2007 [mps Biblioteka UKSW].
- Pawlak Z., *Świętość*, w: *Katolicyzm A-Z*, red. Z. Pawlak, Poznań: Księgarnia św. Wojciecha 1999, 364–365.
- Pryszmont J., *Święci a życie chrześcijańskie*, w: W. Nigg, *O wielkich świętych inaczej*, Poznań: Księgarnia św. Wojciecha 1980, 5–17.
- Przybylski B., *Powołanie do świętości*, w: *Wprowadzenie do zagadnień teologicznych. Dogmatyka*, Poznań: Księgarnia św. Wojciecha 1969, 584–585.
- Słomka W., *Świecka droga świętości*, w: *Drogi świętości*, red. W. Słomka, Lublin RW KUL 1980.
- Słomka W., *Świętość*, w: *Leksykon duchowości katolickiej*, red. M. Chmielewski, Lublin-Kraków: Wydawnictwo „M” 2002.

⁹⁵ Jan Paweł II, *Nie lękajcie się...*, art.cyt., 107–109.

- Sudbrack J., *Świętość i mistyka*, w: *Leksykon mistyki*, red. R. Dinzelbacher, Warszawa: Verbinum 2002.
- Wermter W., *Szkola świętości. Wybrane tematy*, Częstochowa: „Pomoc” Wydawnictwo Misjonarzy Krwi Chrystusa 2001.
- Zadykowicz T., *Świętość*, w: *Jan Paweł II – Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny, K. Jeżyna, Radom: POLWEN 2005, 527.

HOLINESS – THE FOUNDATION OF CHURCH RENEWAL THE UNIVERSAL CALL TO HOLINESS

Summary

In this article the author presented the biblical view of holiness. He presented also God's call to holiness for every human being. The author focused on the universal call to holiness in the teaching of the Second Vatican Council which highlighted the universality and the need to pursue holiness in the Church by all people of all times and states. The author demonstrated that John Paul II developed the Council ideas about the call of all baptized people to holiness. He pointed out that the Holy Father acknowledged the holiness of life as the foundation of life and development of the whole Church community.

Key words: holiness, the Second Vatican Council, Dogmatic Constitution on the Church, John Paul II, renewal of the Church, universal call to holiness